

07 aug 2023 -08:16

Restauratie van de voorgevel van het Brusselse Justitiepaleis gaat van start

Een belangrijke mijlpaal voor de restauratie van het Brusselse Justitiepaleis: de restauratie van de voorgevel aan de kant van het Poelaertplein gaat van start op 7 augustus 2023. De werken duren ongeveer 2 jaar en kosten 31,7 miljoen euro, btw in begrepen. De komende weken wordt de werfinrichting geïnstalleerd.

Mathieu Michel, staatssecretaris van de Regie der Gebouwen:

“Toen ik eind 2020 de ambitie uitte om het Justitiepaleis van Brussel te restaureren en het na 40 jaar te ontdoen van zijn steigers, zag ik overal twijfel en ongeloof. En toch gaan de restauratiewerken vandaag wel degelijk van start. Vandaag kan iedereen vaststellen dat de werken aan de gevel van het Justitiepaleis, dit symbolisch gebouw, effectief beginnen.

De werken aanvangen die 40 jaar geleden al hadden moeten worden uitgevoerd, is de enige manier om de steigers weg te halen. Deze verwezenlijking is het resultaat van een dagelijkse opvolging, grondig werk en het zoeken naar oplossingen bij de Regie der Gebouwen.

Afspraak volgende zomer, na de gevelrestauratie, wanneer de steigers daadwerkelijk zullen worden verwijderd!”

Vorbereidende restauratiestudie

In maart 2021 ging het project voor de restauratie van de voorgevel van start. De steigers aan de voorgevel werden verstevigd en aangepast aan de huidige normen. Deze stellingen werden begin de jaren 2000 geplaatst als een preventieve veiligheidsmaatregel tegen vallende stenen. Dankzij deze maatregelen bleef de hoofdingang van het Justitiepaleis functioneel en toegankelijk.

De aanpassing van deze steigers maakte het mogelijk de restauratiestudie voor de voorgevel en proefrestauraties uit te voeren en was ook noodzakelijk met het oog op de werken die nu van start gaan.

De restauratiestudie, uitgevoerd door het bureau “PERSPECTIV architecten”, werd afgerond in het voorjaar van 2023, waarna een aannemer kon aangesteld worden voor de uitvoering van de werken.

De werken aan de voorgevel omvatten niet alleen de restauratie van de gevel zelf, maar ook van het peristilium en het buitenschrijnwerk. Bovendien wordt de erekoer (voorplein) heringericht en voorzien van een hekwerk naar historisch model. Ten slotte wordt een lichtplan voor het Justitiepaleis uitgewerkt.

Omdat het Justitiepaleis beschermd is als monument, wordt nauw samengewerkt met de Directie Cultureel Erfgoed van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Restauratie van de gevel

De voorgevel van het Justitiepaleis (gebouwd van 1866 tot 1883) heeft te kampen met slijtage door ouderdom en schade door vochtinfiltraties.

De restauratie omvat de reiniging, de controle en het herstel van steenachtige materialen. Maar een klein deel van de stenen zal volledig vervangen moeten worden.

Om het oorspronkelijke uitzicht van het Justitiepaleis te behouden zullen voor het herstel of de vervanging van steenmaterialen op maat gemaakte stenen gebruikt worden die afkomstig zijn uit de originele steengroeves (hoofdzakelijk de steengroeven van Comblanchien in de Franse Bourgogne-streek en de groeven van Blauwe Hardsteen in Soignies).

Om toekomstige waterinfiltraties na restauratie te vermijden, wordt grotendeels al het voegwerk vernieuwd. Ook horizontale steenoppervlaktes worden voorzien van een bekleding (in lood, watervaste mortel of PU-coating) om waterinfiltraties tegen te gaan.

Restauratie van het peristilium

De wanden en plafonds in het peristilium zijn nog in vrij goede staat. De restauratie beperkt zich hier tot het herstellen van de beschadigde zones en het vernieuwen van de afwerkklagen, waardoor het geheel terug zijn oorspronkelijke kleur zal krijgen.

Restauratie van het schrijnwerk

Er is een inventaris opgemaakt van het schrijnwerk (ramen en deuren, hekwerken, bovenlichten). Deze zullen gerestaureerd en opnieuw geschilderd worden. Een aantal van de ruiten krijgen nieuwe beglazing. Afhankelijk van de ruimtes zal het gaan om veiligheids- of anti-inbraakglas (hoogbeveiligde ruimtes) ofwel isolatiebeglazing (voor de verwarmde lokalen), waardoor het Justitiepaleis ook energiezuiniger zal worden.

Heraanleg van de erekoer

De erekoer (voorplein) van het Justitiepaleis wordt heraangelegd. De kelderstructuur onder de trappen, die te kampen heeft met betonrot en waterinsijpelingen, zal hersteld worden. Ook de bekleding van de erekoer, die bestaat uit kasseien, wordt hersteld.

Er wordt een nieuw hekwerk geplaatst dat de historische esthetiek zal respecteren van het oorspronkelijke hek. Een optimale toegankelijkheid blijft weliswaar een prioriteit.

Realisatie lichtplan

In het kader van het lichtplan dat de Brusselse regering in 2017 heeft goedgekeurd, wordt een scenografische verlichting uitgewerkt voor het Justitiepaleis. Deze zal de esthetische en bouwkundige aspecten van het gebouw in de kijker zetten en ook aangepast zijn aan het moment van de avond of de nacht.

Aanpassing stellingen aan de sokkel van de koepel

Ook de aanpassing van de stellingen aan de sokkel van de koepel is mee inbegrepen in deze werken. Deze stellingen zullen dienen voor de voorbereidende restauratiestudie voor de gevels van de sokkel en voor de toekomstige werken zelf.

Toegankelijkheid van het gebouw en werfzone

De werfzone zal de volledige erekoer aan het Poelaertplein beslaan en een groot deel van de hellingen aan de kant van de Minimenstraat. Er worden ook torenkranen geplaatst op de erekoer.

Bezoekers en advocaten zullen de komende maanden nog steeds via de voorgevel toegang hebben tot het gebouw, het personeel gebruikt de ingang aan de Wolstraat.

Gevelrestauratie in fasen

In de eerste fase (2023-2025) wordt de voorgevel aan het Poelaertplein gerestaureerd.

De sokkel van de koepel wordt in een volgende fase gerestaureerd (de koepel werd al in 2003 gerestaureerd). Begin 2024 worden de restauratiestudie en de proefrestauraties voor deze zone

opgestart. De werken zelf zijn voorzien tussen 2026 en 2027. Voor deze werken wordt een apart aanbestedingsdossier opgemaakt.

De gevels aan de kant van De Wynantsstraat, de Wolstraat en de Minimenstraat, evenals de gevels aan de binnenkoeren en hellingen, worden in de daarop volgende fasen aangepakt. De concrete planning hiervan zal afhangen van het verloop van de eerste fase.

De bedoeling is om het Justitiepaleis tegen 2030 stellingvrij te maken.

Technische fiche

- Oppervlakte voorgevel: $\pm 22.750 \text{ m}^2$
- Studies: PERSPECTIV architecten
- Aannemer restauratie voorgevel en aanpassing stellingen aan de sokkel van de Koepel: T.M. Artes Woudenberg nv - Artes Roegiers nv
- Kostprijs werken aan de voorgevel en de stellingen aan de sokkel: 31,7 miljoen euro, btw inbegrepen
- Duurtijd van de werken: 400 werkdagen (ongeveer 2 jaar)

Regie der Gebouwen
Gulden Vlieslaan 87 / 2
1060 Brussel
België
+32 2 541 65 11
<http://www.buildingsagency.be>

Nele Heerwegh (NL) -Cardoso Nunes
Catherine (FR)
+32 (0)470 13 10 74
+32 (0)495 21 06 86
press@buildingsagency.be